

عنوان درس: احکام عمومی

شماره درس: .....

تعداد واحد	نوع واحد			
	نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری
۱	۵	۶	۰	۱

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

شناحت احکام شرعی مبتلا به زائران در سفر

سرفصل‌ها:

۱. تقلید: شرایط مرجع تقلید، بقا بر تقلید میت، عدول، فتو و احتیاط واجب (با تأکید بر تسهیل امر زائران)
۲. احکام طهارت: وضو، غسل، تیم
۳. احکام بانوان: حیض، استحاشه و نفاس
۴. احکام نماز: واجبات نماز، نمازهای واجب و مستحب، نماز جماعت، نماز مسافر، اماکن تخيیر، نماز قضا، مبطلات و شکایات نماز، صحت فرات
۵. لقطه
۶. نذر: شرایط صحت، اجازه شوهر، کفاره.
۷. امر به معروف و نهی از منکر
۸. احکام روابط اجتماعی: روابط محرم و نامحرم، مزاحمت‌ها، نظم، اطاعت از سرگروه، مشورت، آداب معاشرت، حفظ آبروی مؤمنین
۹. احکام قرآن، مسجد، حرم و حسینیه
۱۰. احکام سفر و زیارت
۱۱. احکام عزاداری

روش تدریس: نیمه‌حضوری (حضوری و بسته الکترونیک)

ملاحظات تدریس: جلسات حضوری به ارائه مختصر مباحث، رفع اشکال و انجام پرسش و پاسخ می‌بردازد.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
		۲۰		۰	۸۰

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وايتبرد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه احکام عمومی
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- تحریر الوسیله: امام خمینی (ره)
- احکام فقهی مورد ابتلا در سفرهای زیارتی عتبات عالیات: حجت‌الاسلام و المسلمین منصور مظاہری، کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین حسینی

۳. منابع فرعی:

- درس نامه فقه و مناسک: حجج اسلام و المسلمین استاد عباس ظهیری و رضا هوشیاری، مدیریت آموزش
- احکام فقهی سفر زیارتی عتبات عالیات: حجت‌الاسلام و المسلمین محمدحسین فلاح زاده، مشعر

شماره درس:

عنوان درس: معارف اسلامی

ساعات آموزش				نوع واحد	تعداد واحد
حضوری	غیرحضوری	عملی	نظری		
۱۰	۱۲	۰	۲		۲

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

شناخت معارف اسلامی و اصول اعتقادی شیعه بر اساس قرآن و حدیث

سفرصل‌ها:

۱. کلیات

- تعریف، موضوع و قلمرو
- معرفت‌شناسی و روش‌های شناخت

۲. دین‌شناسی

- چیستی و ضرورت و کارکردها
- راه‌های معرفت دینی

۳. خداشناسی

- راه‌های خدایابی و خداشناسی
- مبانی شناخت خدا
- براهین خداشناسی (نقلی - عقلی)
- مراتب توحید (توحید در ذات، توحید در صفات)
- اقسام توحید (توحید افعالی، ربوبی، الوہی، عبادی)
- معنا و مفهوم صفات الهی (تبیین معنایی، توقیفی بودن)
- راه‌های شناخت اوصاف الهی
- صفات الهی در قرآن و حدیث
- عدل الهی

۴. نبوت

- نبوت عامه (حقیقت و فلسفه نبوت، نیاز بشر به وحی و نبوت، عصمت، اعجاز)
- نبوت خاصه (بعثت پیامبر اکرم، خاتمیت و پویایی اسلام)
- قرآن (جایگاه قرآن، مصنونیت از تحریف)

۵. امامت و ولایت

- حقیقت و فلسفه
- صفات و شایستگی‌های امام (عصمت، علم، افضلیت، کرامت)
- نصوص امامت
  - راه‌های تعیین امام (نصب الهی، بیعت، شورا، اجماع، اهل حل و عقد)
  - ولایت‌فقیه

۶. معاد

- حقیقت و فلسفه
- آثار و نتایج اعتقاد به معاد
- بزرخ
- قیامت و شفاعت
- بهشت و دوزخ

روش تدریس: نیمه‌حضوری (حضوری و بسته الکترونیک)

ملاحظات تدریس: جلسات حضوری به ارائه مختصر مباحث، رفع اشکال و انجام پرسش و پاسخ می‌بردازد.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
	۲۰			.	۸۰

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وایت‌برد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم‌افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درسنامه معارف اسلامی
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- آموزش عقاید: آیت‌الله محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)
- مجموعه معارف قرآن: آیت‌الله محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)

شماره درس:

عنوان درس: جغرافیای جهان تشیع با تأکید بر عراق و جایگاه آن

تعداد واحد	نوع واحد	ساعات آموزش			
		نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری
۲		۱۶	.	.	۲

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی و سیاسی معاصر جهان تشیع با تأکید بر جایگاه عراق در جهان اسلام و تشیع

سرفصل‌ها:

- جغرافیای فرهنگی شیعه (تاریخ، فرهنگ، علم، هنر و رسانه‌های گروهی، آینه‌ها و نمادهای مشترک)
- جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیکی شیعه (موقعیت ژئوپلیتیکی، موقعیت نسبی، موقعیت ارتباطی و ترانزیتی، نظام‌های سیاسی، وضعیت نظامی)
- شیعه و چالش‌های پیش رو (داخلی، خارجی، همگرایی و واگرایی کشورهای شیعی)
- شیعه و تمدن اسلامی (نقش تشیع در احیای تمدن اسلامی، انقلاب اسلامی ایران، شیعه و جهانی شدن)
- شناخت عراق (جغرافیای انسانی، تاریخی، سیاسی و مذهبی، آداب و رسوم و فرهنگ، ساختار حکومتی، جریانات سیاسی و مذهبی، مرجعیت و حوزه‌های علمیه)

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

۱. کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۴ ساعت (۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک

به میزان ۱۲ ساعت ارائه می‌شود.

۲. بحث شناخت عراق به میزان ۱ واحد تدریس شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	تحقيق درسی	خلاصه‌نویسی	عملی	کتبی
	۲۰			.	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درسنامه جغرافیای جهان اسلام

- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- آشنایی با کشورهای اسلامی: جمعی از پژوهشگران، مشعر
- سرزمین اسلام، شناخت کشورهای اسلامی: غلامرضا گلی زواره، بوستان کتاب قم.
- تجدید حیات سیاسی اسلام از سید جمال الدین تا اخوان‌المسلمین: مجید خدّوری، ترجمه: حمید احمدی، تهران: الهام.
- جغرافیای تاریخی و انسانی شیعه در جهان اسلام: حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، انصاریان.
- جغرافیای سیاسی کشورهای اسلامی: ابوالفضل عزّی، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).
- شناخت عراق: مدیریت آموزش حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت.
- ژئوپلیتیک شیعه، فرانسوا توال، نشر ویستار.
- درسنامه جغرافیای تشیع: تشیع در جهان معاصر: حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید ابوالحسن نواب و سید مهدی طباطبایی، دانشگاه ادیان و مذاهب.

۳. منابع فرعی:

- کتاب‌های سبز وزارت امور خارجه (در موضوعات مورد بحث)
- جغرافیای خاورمیانه: محمد تقی رضویان، دانشگاه ملی ایران.
- جغرافیای تاریخی کشورهای اسلامی: حسین قرچانلو، سمت.
- دانشنامه جهان اسلام: با نظارت غلامعلی حداد عادل، انتشارات بنیاد دائرة المعارف اسلامی.
- دور الشیعة في تطور العراق السياسي الحديث: عبدالله فهد نفیسی، بیروت، دار المکة المكرمة.
- شیعه در حدیث دیگران: مهدی محقق، دائرة المعارف تشیع.

شماره درس:

عنوان درس: شناخت سوریه و لبنان

		ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
		حضوری	غیرحضوری	نظری	عملی	
۱۶	۰	۰	۲			۲

پیش‌نیاز: جغرافیای جهان تشیع

هدف:

شناخت جغرافیای انسانی، فرهنگی و سیاسی و اماکن زیارتی سوریه و لبنان

سرفصل‌ها:

- مشخصات جغرافیایی و تاریخی سوریه و لبنان
- جغرافیای فرهنگی و اجتماعی سوریه و لبنان
- جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیکی سوریه و لبنان (موقعیت ژئوپلیتیکی، موقعیت نسبی، موقعیت ارتباطی و ترازیتی، نظام سیاسی، جریان‌ها و احزاب، وضعیت نظامی، روابط با جمهوری اسلامی ایران)
- وضعیت دینی و مذهبی سوریه و لبنان
- سوریه، لبنان و مقاومت اسلامی (نقش جمهوری اسلامی ایران در دفاع از مردم سوریه و لبنان در مقابل فتنه داعش و اهداف فرامنطقه‌ای آن)
- سوریه و چالش‌های پیش رو (داخلی، خارجی، همگرایی و واگرایی)
- أهل‌بیت(ع) و اصحاب (حضرت زینب(س)، حضرت رقیه(س)، بلال حبshi، عمار یاسر، اویس قرنی، حجرین عدی)

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

- کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۴ ساعت (۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۱۲ ساعت ارائه می‌شود.
- مباحث «سوریه و مقاومت اسلامی، سوریه و چالش‌های پیش رو، اهل‌بیت(ع) و اصحاب» به میزان ۱ واحد درسی تدریس شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	.	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درسنامه شناخت سوریه و لبنان
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- آشنایی با کشورهای اسلامی: جمعی از پژوهشگران، مشعر سرزمین اسلام، شناخت کشورهای اسلامی: غلامرضا گلی زواره، بوستان کتاب قم.
- کتاب سیز سوریه و لبنان: انتشارات وزارت امور خارجه.
- آشنایی با سوریه و لبنان: حمیدرضا کفаш، ناشران: برین و عابد.
- سیاست و حکومت در سوریه: محمدعلی امامی، انتشارات وزارت امور خارجه.
- شناخت اماکن زیارتی سیاحتی سوریه: علی اصغر قائدان، مشعر.
- شام، سرزمین خاطره‌ها: حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی پیشوایی، بهار دلهای.
- سوریه در بحران: مجید جعفری، آبارون.
- کنکاشی در تحولات سوریه ریشه‌ها، بازیگران و پامدها: روح‌الله قاسمیان، دانشگاه تمدن‌ساز.

۳. منابع فرعی:

- چالش سنت و مدرنیته در لبنان و سوریه: محمدعلی میرعلی، بوستان کتاب قم.
- ظرفیت‌ها و چالش‌های تقریب مذاهب اسلامی در لبنان: مجید شاکر سلماسی، نشر ادیان.
- الاخوان المسلمين فی سوريا: جمعی از نویسنده‌گان، انتشارات مسیار، ۱۱-۲۰.
- داعش در سوریه، پیشینه و روندها: اردوان احمدی، انتشارات سیادت.
- لبنان، تاریخچه و احزاب مسیحی: میرمسعود حسینیان، نیستان.

عنوان درس: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۱ (امام علی(ع))
شماره درس:

تعداد واحد	نوع واحد				ساعت آموزش
	نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری	
۱	۸	۰	۰	۱	

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

شناسخت زندگی و سیره امام علی(ع) در ابعاد فردی، خانوادگی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و زیست‌محیطی با تأکید بر جنگ‌های آن حضرت در جمل، صفين، نهروان و ناظر به نهج البلاعه سرفصل‌ها:

۱. تاریخ زندگی امام علی(ع):

- ولادت
- عصر رسالت
- عصر خلفا
- عصر خلافت حضرت(ع)
- جنگ‌های جمل، صفين و نهروان
- اصحاب
- نهج البلاعه
- شهادت

۲. سیره امام علی(ع):

- مبانی و روش استباط سیره
- سیره فردی، معنوی و عبادی، خانوادگی، سیاسی - نظامی و مدیریتی، فرهنگی - تبلیغی و تمدنی، اقتصادی، معاشرتی، زیست‌محیطی

۳. فضایل و مناقب امام علی(ع)

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۲ ساعت (۲ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۶ ساعت ارائه می‌شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۲۰	۰	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه تاریخ و سیره معصومان(ع)
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- نقش ائمه(ع) در احیای دین: علامه سید مرتضی عسگری، دانشکده اصول الدین.
- سیره پیشوایان دین: حجت الاسلام والملمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه: حجت الاسلام والملمین رسول جعفریان، مؤسسه انصاریان.
- سیری در سیره ائمه اطهار(ع): آیت الله شهید مرتضی مظہری، انتشارات صدر.

۳. منابع فرعی:

- تاریخ امامان شیعه: حجت الاسلام حمید احمدی، دفتر نشر معارف.
- موسوعة سیرة اهل الیت(ع): شیخ باقر شریف قرشی، نشر معروف.
- اعلام الهدایة: مجتمع جهانی اهل یت(ع)
- سیری در نهج البلاغه: آیت الله شهید مرتضی مظہری، صدر.
- حیات و سیره امامان(ع): جمعی از نویسندها، مدیریت آموزش.
- انسان ۲۵۰ ساله: آیت الله سید علی خامنه‌ای (حفظه الله)، مؤسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی.
- اهل الیت تنوع أدوار و وحدة هدف: آیت الله شهید محمد باقر صدر، مؤسسه ام القری.

- سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت(ع) در تربیت فرزند: سید علی حسینی زاده، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- درآمدی بر سیره اهل بیت(ع): حسین عبدالحمدی، انتشارات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص).
- الصحیح من سیرة الامام علی(ع): علامہ سید جعفر مرتضی، مرکز نشر و ترجمه آثار علامہ سید جعفر مرتضی عاملی.
- موسوعة التاریخ الاسلامی: آیت‌الله محمد‌هادی یوسفی غروی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).

عنوان درس: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۲	شماره درس:
---	------------

ساعت آموزش			نوع واحد		تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غيرحضوری		۲
۱۶		۰	۰	۲	۲

پیش‌نیاز: تاریخ و سیره امامان(ع) مدفون در عراق ۱

هدف:

شناخت زندگی و سیره معصومان(ع) مدفون در عراق (غیر از امام علی(ع)) در ابعاد فردی، خانوادگی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و زیست‌محیطی

سرفصل‌ها:

۴. تاریخ زندگی امامان:

- امام حسین(ع): ولادت، در دوران پیامبر(ص) و امام علی(ع) و امام حسن(ع)، موضع و اقدامات، قیام عاشورا و پیامدهای آن، اهل‌بیت(ع) و یاران، شهادت، اربعین
- امام کاظم(ع): ولادت، ویژگی‌های خاص دوران امام، جریان‌های فکری و مذهبی و موضع امام(ع)، نقش امام در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، دوره‌های حبس، تداوم و تقویت نهاد و کالت، امام(ع) و قیام شهید فتح، فرزندان و یاران، شهادت
- امام جواد(ع): ولادت، ویژگی‌های خاص دوران امام، نقش امام(ع) در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان‌های فکری و مذهبی و موضع امام(ع)، مناظرات و جایگاه علمی و فرهنگی امام(ع)، ایجاد شبکه ارتباطات علمی، اجتماعی و سیاسی امام(ع) با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، فرزندان و یاران، شهادت
- امام هادی(ع): ولادت، ویژگی‌های خاص دوران امام(ع)، نقش امام(ع) در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان‌های فکری و مذهبی به ویژه غالیان و موضع امام(ع)، گسترش شبکه ارتباطی امام(ع) با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، زیارت جامعه (یکی از تراث امام)، فرزندان و یاران، شهادت
- امام عسکری(ع): ولادت، ویژگی‌های خاص دوران امام(ع)، نقش امام(ع) در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی، جریان‌های فکری و مذهبی و موضع امام(ع)، تداوم شبکه ارتباط امام(ع) با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)، زمینه‌سازی ورود به عصر غیبت، یاران، شهادت

- امام مهدی(عج): ولادت، نرجس خاتون و حکیمه خاتون، تشریف برخی از شیعیان، شرایط اجتماعی و سیاسی آن دوره و زمینه‌های غیبت، غیبت صغیری، نواب اربعه، غیبت کبری، تداوم شبکه ارتباط امام با جامعه شیعی (نیابت عامه فقهاء)

۵. سیره معصومان(ع):

- مبانی و روش استباط سیره
- سیره فردی، معنوی و عبادی، خانوادگی، سیاسی - نظامی و مدیریتی، فرهنگی - تبلیغی و تمدنی، اقتصادی، معاشرتی، زیست محیطی

۶. فضایل و مناقب معصومان(ع) مدفون در عراق

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

۱. کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۴ ساعت (۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۱۲ ساعت ارائه می‌شود.
۲. تاریخ و سیره هر یک از ائمه(ع) در این درس، از لحاظ حجم و پرداخت مطلب، به طور یکسان ارائه شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه‌نویسی	تحقیق درسی	عملی	کتبی
	۲۰			۰	۸۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه تاریخ و سیره معصومان(ع)
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- نقش ائمه(ع) در احیای دین: علامه سید مرتضی عسگری، دانشکده اصول الدین.
- سیره پیشوایان دین: حجت الاسلام والملیمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).

- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه: حجت‌الاسلام و المسلمین رسول جعفریان، مؤسسه انصاریان.
- سیری در سیره ائمه اطهار(ع): آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدر.

۳. منابع فرعی:

- تاریخ امامان شیعه: حجت‌الاسلام حمید احمدی، دفتر نشر معارف.
- موسوعة سیرة اهل‌البیت(ع): شیخ باقر شریف قرشی، نشر معروف.
- اعلام الهدایه: مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)
- دانشنامه امام حسین(ع): آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری، دارالحدیث.
- حیات و سیره امامان(ع): جمعی از نویسنده‌گان، مدیریت آموزش.
- انسان ۲۵۰ ساله: آیت‌الله سید علی خامنه‌ای (حفظه‌الله)، مؤسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی.
- اهل‌البیت تنوع أدوار و وحدة هدف: آیت‌الله شهید محمدباقر صدر، مؤسسه ام القری.
- سیره تربیتی پیامبر و اهل‌بیت(ع) در تربیت فرزند: سید علی حسینی‌زاده، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- درآمدی بر سیره اهل‌بیت(ع): حسین عبدالمحمدی، انتشارات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص).
- تاریخ قیام و مقتل جامع سید الشهداء(ع): جمعی از تاریخ‌پژوهان زیر نظر حجت‌الاسلام و المسلمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام کاظم(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام جواد(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- مجموعه مقالات سیره و زمانه امام هادی(ع): مرکز مدیریت حوزه علمیه
- سازمان وکالت و نقش آن در عصر ائمه (ع): حجت‌الاسلام و المسلمین محمد رضا جباری، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- نگاهی به زندگانی سیاسی امام جواد(ع): علامه جعفر مرتضی عاملی، دفتر انتشارات اسلامی.
- تاریخ عصر غیبت: نگاهی تحلیلی به عصر غیبت امام دوازدهم(عج): حجت‌الاسلام و المسلمین سید مسعود پور‌سید‌آقایی، آینده روشن.
- حماسه حسینی: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدر.

عنوان درس: آداب و اسرار زیارت

شماره درس:

ساعت آموزش				نوع واحد		تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیرحضوری			
۸	۰	۰	۱			۱

پیش‌نیاز: ندارد
هدف:

شناخت آداب، آموزه‌ها و اسرار زیارت بر اساس قرآن و روایات

سرفصل‌ها:

- کلیات (مفهوم‌شناسی، فرهنگ زیارت، فلسفه و اهداف، مشروعیت، فواید و نتایج، منع شناسی)
- زیارت در اندیشه شیعه (سیره معصومین(ع)، بزرگان دین، امام و رهبری)
- آداب سفر زیارتی
- آداب زیارت
- اسرار و کارکردهای زیارت (اخلاقی - تربیتی، عرفانی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی)
- آسیب‌شناسی (عزاداری، خرافات، تحریفات، شباهت)

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

ملاحظات تدریس:

کلاس برخط برای رفع اشکال به میزان ۲ ساعت (۲ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) و بسته‌های الکترونیک به میزان ۶ ساعت ارائه می‌شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقیق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
			۳۰	۰	۷۰

ابزار و امکانات:

بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه آداب و اسرار زیارت
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- آداب سفر و زیارت عتبات عالیات: حجت الاسلام والملمین سید علی قاضی عسگر، مشعر.
- فلسفه زیارت و آیین آن: حجت الاسلام والملمین مرتضی واعظ جوادی، اسراء
- فلسفه زیارت: آیت الله احمد عابدی، قم: زائر.
- باییلد اینگونه زیارت کنیم: حجت الاسلام روح الله شفیعیان، مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.
- زیارت: حجت الاسلام والملمین جواد محدثی، مشعر.

۳. منابع فرعی:

- نقطه های آغاز در اخلاق عملی: آیت الله محمد رضا مهدوی کنی، دانشگاه امام صادق(ع)
- مفاتیح الجنان: شیخ عباس قمی
- کامل الزیارات: ابن قولویه قمی
- شفاء السقام فی زيارة خیر الانام: تقی الدین سبکی شافعی
- ثواب الاعمال و عقاب الاعمال: شیخ صدق
- وسیلة المحبين الى زيارة المقربین: فارس الحسن
- محجة البيضاء: ملامحسن فیض کاشانی
- المراقبات: میرزا جواد ملکی تبریزی
- أدب الزائر لمن يمُّ الحائر: علامه سید عبدالحسین امینی

شماره درس:

عنوان درس: روش‌ها و مهارت‌های تبلیغ در زیارت

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
حضوری	غیرحضوری	نظری	عملی	
.	۱۶	.	۱	۱

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

تقویت توان تبلیغی با فرآگیری مهارت‌ها و روش‌های سنتی و نوین تبلیغی متناسب با حج و زیارت به همراه ارائه پیام‌های زیارت‌نامه‌ها

سرفصل‌ها:

۱. کلیات (ضرورت و اهمیت، مفاهیم و اصطلاحات شامل: تبلیغ، روش‌ها، قالب‌ها، ابزار و منابع)
۲. محیط‌شناسی تبلیغی (مخاطب، زمان، مکان)
۳. روش‌ها و قالب‌های تبلیغی (چهره‌به‌چهره، سخنرانی و خطابه، روضه‌خوانی، اردوداری، مشاوره، مناظره، روایتگری، چندرسانه‌ای، کلاس‌داری، مکتوب، پرسش‌وپاسخ، الگویی و عملی، مجازی)
۴. ابزارهای نوین تبلیغی
۵. آسیب‌شناسی تبلیغ در حج و زیارت (تحریف‌ها، ضعف محتوا، ضعف مبلغان در روش‌های تبلیغ، تعارض گفتار و رفتار مبلغان و ...)

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه‌نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
۲۰				۴۰	۴۰

ملاحظات ارزشیابی:

۱. مباحث نظری، طبق سرفصل‌های فوق ارائه می‌شود و در پایان نیمسال، آزمون برگزار خواهد شد.
۲. همین مباحث، پس از اتمام مباحث نظری به صورت کارگاهی و انجام نمونه فعالیت تبلیغی با یکی از روش‌ها و قالب‌های ارائه مطلب در حضور استاد انجام می‌شود. نمره آن، در بخش عملی درس، درج خواهد شد.

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وايتبرد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه روش‌ها و مهارت‌های تبلیغ در حج و زیارت
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- روش سخنرانی دینی: حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسین ملاتوری، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم.
- روش‌های تبلیغ و سخنرانی: حجت‌الاسلام احمد صادقی اردستانی، بوستان کتاب قم.
- تبلیغ اسلامی و دانش ارتباطات اجتماعی: حجت‌الاسلام محسن خندان، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- شرایط موقفیت تبلیغ: حجت‌الاسلام محمد رضا ناجی، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی.
- ارتباطات متقدّم‌گرایانه و تبلیغ: محمدعلی حکیم آرا، سمت.
- فرقان و تبلیغ: حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسن قراتی، مرکز درس‌هایی از قرآن.
- پژوهشی درباره تبلیغ: حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمد تقی رهبر، بوستان کتاب قم.

۳. منابع فرعی:

- تبلیغات از دیدگاه امام خمینی (ره): رسول سعادتمند، انتشارات تسنیم.
- مدیریت تبلیغ در سفرهای زیارتی: حجت‌الاسلام حجت‌الله بیات، مشعر.
- مبانی تبلیغ: محمدحسین زورق، انتشارات صداوسیما جمهوری اسلامی ایران.
- فن خطابه: آیت‌الله علی نظری منفرد، مرکز نشر هاجر.
- مشاوره از دیدگاه اسلام و روان‌شناسی: حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسین ملاتوری، ذکری.
- مشاوره در آینه علم و دین: حجت‌الاسلام علی نقی فقيهي، نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
- مشاوره کاربردی: حجت‌الاسلام سید رضا شاکری، نشر هاجر.
- روش‌های اردوداری: حجت‌الاسلام صمد نظری، انتشارات حوزه علمیه قم.
- روش تدریس و کلاسداری تبلیغی: حجت‌الاسلام محمد اسماعیلی مبارکه، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم.
- فن مناظره: حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسن غرویان و حمیده غرویان، انتشارات دارالعلم.

- تبلیغ چهره‌به‌چهره در زیارت اربعین: حجت‌الاسلام‌والملیعین حسین ملائوری، کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین حسینی.
- شیوه پاسخ به پرسش‌های دینی: حجت‌الاسلام محمدعلی محمدی، انتشارات حوزه علمیه قم.

شماره درس:

عنوان درس: مقتل شناسی و مقتل خوانی

ساعات آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	عملی	حضوری	غیرحضوری	
۱۴	۸	۰.۲۵	۱.۷۵	۲

پیش نیاز: روش تبلیغ

هدف:

شناخت منابع و بررسی مقاتل معتبر ائمه اطهار(ع) و تسلط بر مقتل خوانی

سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات (مفاهیم، پیشینه و ادوار، منبع شناسی)
- ۳- اصول، قواعد و شیوه‌های تاریخ‌نگاری مقاتل
- ۴- اعتبارستجوی مقاتل (معتبر و غیر معتبر)
- ۵- بررسی مقاتل معتبر بر اساس شیوه‌های نگارش آنها (تاریخی، روایی، تاریخی - روایی، رجالی، داستانی، جامع)
- ۶- خوانش مقاتل ائمه(ع) بر اساس مقاتل معتبر
- ۷- بایدهای مرثیه‌خوانی در کلام امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری

روش تدریس: نیمه‌حضوری (حضوری و بسته الکترونیک)

ملاحظات تدریس: مقتل خوانی و رفع اشکال و انجام پرسش و پاسخ از مطالب بسته‌های الکترونیک به صورت حضوری برگزار می‌شود.

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه‌نویسی	تحقيق درسی	کتبی	عملی
	۲۰			۳۰	۵۰

- آزمون عملی از مقتل خوانی انجام می‌شود.

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وايتبرد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درس نامه مقتل شناسی و مقتل خوانی
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- تاریخ قیام و مقتل جامع سیدالشہدا(ع): جمعی از تاریخ پژوهان زیر نظر حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی پیشوایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
- منابع تاریخ اسلام: حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، انصاریان.
- معرفی و نقد منابع عاشورا: حجت‌الاسلام سید عبدالله حسینی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی.
- دانشنامه امام حسین(ع): آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری، دارالحدیث.

۳. منابع فرعی:

- نفس المهموم: شیخ عباس قمی
- مقتل الحسين(ع): ابی مخفف
- مقتل الحسين(ع): عبدالرزاق مقرم
- اللهوف: سید ابن طاووس
- مشیر الاحزان: ابن نما حلی
- منتهی الآمال: شیخ عباس قمی
- محرق القلوب: ملا مهدی نراقی
- مقالات و رسالات تاریخی (دفتر دوم): حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، نشر علم.
- حماسه حسینی: آیت‌الله شهید مرتضی مطهری، صدر.
- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه(ع): حجت‌الاسلام‌والمسلمین رسول جعفریان، نشر معارف.

عنوان درس: انتقال تجارب

شماره درس:

ساعات آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
حضوری	غیرحضوری	نظری	عملی	
.	۲۰	۰.۲۵	۰.۷۵	۱

پیش‌نیاز: روش تبلیغ

هدف:

توانمندسازی روحانیون و کارآمدی و اثربخشی برنامه‌های فرهنگی با بهره‌گیری از تجارب کارگزاران فرهنگی

سرفصل‌ها:

۱- قبل از سفر

- وظایف (آموزشی، فرهنگی، اجتماعی)

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، دفتر بعثه)

- تجارب آموزش و توجیه زائران

۲- هنگام سفر

- وظایف (آموزشی، فرهنگی، اجتماعی)

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، مدیر ثابت، مداھان، دیگر کاروان‌ها، نمائندگی بعثه،

استفاده از ظرفیت‌ها، عتبه و خادمان، نیروهای امنیتی و مردم عراق)

• تجارب توجیهی و همراهی زائران (مبدأ، مسیرها، مرز و فرودگاه، نجف، کربلا، کاظمین، سامرا)

• آسیب‌ها و امور غیرمنتقبه (پوشش خادمان و زائران، بحران‌ها، مسائل اخلاقی، عزاداری، اماکن غیر

مستند، فضای مجازی، نماز و قرآن و زیارت، تفرقه و...)

۳- بعد از سفر

- وظایف

• رابطه‌ها و تعاملات (مدیر کاروان، زائران، دفتر بعثه)

- ثبت تجارب و آزموده‌ها و ارائه پیشنهادها

روش تدریس: حضوری

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	آزمون میان جلسات	خلاصه نویسی	تحقیق درسی	عملی	کتبی
.	.	.	.	۴۰	۶۰

ملاحظات شیوه ارزشیابی: آزمون عملی به معنای حضور فراگیر در یکی از کاروان‌ها با معرفی دفتر منطقه‌ای بعثه و ثبت گزارش و اخذ تأیید از روحانی کاروان است.

ابزار و امکانات:

ویدئو پروژکتور، رایانه، وایتبرد

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درسنامه انتقال تجارب

- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- آزموده‌های عتبات عالیات: حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت

- وظایف و تجارب روحانیون کاروان‌ها: حجت‌الاسلام و المسلمین سید عبدالفتاح نواب، حوزه نمایندگی

- ولی‌فقیه در امور حج و زیارت (جزوه)

شماره درس:

عنوان درس: مزارها و زیارت نامه ها

ساعت آموزش		نوع واحد		تعداد واحد
نظری	حضوری	عملی	غیر حضوری	
۸	۰	۰	۱	۱

پیش فیاض: آداب و اسرار زیارت

هدف:

شناخت، بررسی و تحلیل منابع و محتوای زیارت نامه ها، مزارها و زیارتگاه ها

سرفصل ها:

۱- مزارشناسی

- مفهوم شناسی (مزار، مزار نامه، مزارشناسی، تذکره، نسب، رجال و...)
- ضرورت و اهداف
- اصول و قواعد
- علوم مرتبط (رجال، انساب، اماکن و...)
- مزار نامه نویسی و تذکره نویسی در شیعه و اهل تسنن (به ترتیب زمان تألیف و اعتبار سنجی آنها)
- کتاب شناسی و منبع شناسی
- کارکردهای مزارات (معنوی، تربیتی، تاریخی، فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی، تمدنی و...)

۲- زیارت نامه

- مفهوم شناسی (زیارت نامه، دعا، مناجات و...)
- ضرورت و اهداف
- انواع زیارت نامه (مأثور و غیر مأثور) و اعتبار آنها
- معرفی زیارت نامه های مأثور
- ساختار شناسی، اعتبار سنجی و متن شناسی زیارت نامه ها
- تحلیل محتوا و بیام های زیارت نامه ها (سلام و لعن، تعلیم معارف دینی و الهی، بیان ارزش ها و ضدارزش ها، اعلام مواضع، شرایط تأثیرگذاری زیارت و...)
- پیوست های زیارت نامه ها (دعای علقم، دعای عالیة المضامين و...)
- کتاب شناسی و منبع شناسی

روش تدریس: غیرحضوری (بسته الکترونیک و کلاس برخط)

شیوه ارزشیابی:

فعالیت علمی و پژوهشی				آزمون پایانی	
ارائه	تحقيق درسی	خلاصه نویسی	آزمون میان جلسات	عملی	کتبی
		۲۰		۰	۸۰

ابزار و امکانات:

ویندوز پروژکتور، رایانه، وايتبرد، بسته آموزش الکترونیکی، نرم افزارهای ارائه برخط

منابع:

۱. منابع آموزشی:

- درسنامه منابع مزار و زیارت نامه ها
- بسته الکترونیکی

۲. منابع اصلی:

- المزار: محمد بن مکی (شهید اول)
- المزار: شیخ مفید
- المزار الكبير: ابوعبدالله محمد بن جعفر مشهدی
- کامل الزیارات: جعفر بن قولویه قمی
- تحفة الزائر: علامه محمد باقر مجلسی
- مصباح الزائر: سید بن طاووس

۳. منابع فرعی:

- فقه المزار في احاديث الانمة الاطهار عليهم السلام: آیت الله جعفر سبحانی تبریزی، مشعر.
- موسوعة زیارات المعصومین: مؤسسه الامام الہادی.
- تحلیل محتوایی زیارت نامه ها با رویکرد اخلاقی - تربیتی، مجتبی حیدری، مشعر.
- بررسی نقش شیعیان در تدوین منابع مربوط به مزارات: محمد مهدی قبیه محمدی جلالی بحرالعلوم (مقاله)